

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Scherpenzeel, 15 juni 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

IBAN Rekeningnummer
NL62BNGH0285007548

Uw mail d.d. : -
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 13774/22174
Behandeld door : A.P.C.J. Stallaert
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

Geacht college,

Op 8 juni jl. hebben onze beide colleges een prettig en constructief overleg gehad. Zoals aangegeven waarderen wij het begrip dat wij in dit overleg van uw kant hebben ervaren voor

1. het feit, dat Scherpenzeel blijft streven naar een zelfstandige bestuurlijke toekomst,
2. onze bestuurlijke verantwoordelijkheid om, in het geval de door GS gewenste herindeling doorgaat, een duidelijk perspectief met harde afspraken te realiseren voor de inwoners van Scherpenzeel.

Wij waarderen in het bijzonder de open houding van uw college ten aanzien van onze inhoudelijke wensen op het punt van autonomie en zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en personeel en organisatie. Nu het Herindelingsadvies niet de garanties biedt, waar Scherpenzeel in de zienswijzenprocedure om heeft gevraagd, zijn uw inspanningen om Scherpenzeel hierin comfort te verschaffen zeer welkom.

In de bijlage bij deze brief vindt u een uiteenzetting van de garanties die wij in dit kader vragen. In deze brief gaan wij in op de praktische implicaties en op de wijze waarop wij invulling willen geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid die wij voelen, om een eventuele fusie voor te bereiden.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid richting mogelijke fusie

Op grond van artikel 79 Wet arhi en het Beleidskader herindelingⁱ hebben beide gemeenten de bestuurlijke verantwoordelijkheid om tijdig voorbereidingen te treffen voor een eventuele fusie. Alhoewel nog geen sprake is van een ingediend wetsvoorstel, leidt het door GS voorgestane tijdspad tot een voorbereidingsperiode van krap 1,5 jaar vanaf heden.

Als colleges hebben wij naar elkaar uitgesproken dat wij onze bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten en willen nemen om ons op een eventuele fusie per 1-1-'23 voor te bereiden en het niet wenselijk achten te wachten tot er daadwerkelijk een wetsvoorstel is ingediend (verwacht eind 2021), of totdat de parlementaire besluitvorming over een eventueel wetsvoorstel (op zijn vroegst medio 2022) is afgerond.

Plan van aanpak

In de afgelopen periode hebben onze medewerkers gezamenlijk geïnventariseerd welke werkzaamheden in dat kader op ons afkomen. De prettige en collegiale manier waarop dit is opgepakt stemt hoopvol over de ambtelijke samenwerking.

Het plan van aanpak geeft op hoofdlijnen weer welke thema's opgepakt moeten worden om een eventuele fusie op zorgvuldige wijze voor te bereiden. Wij gaan daarbij uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en respect voor onze afwijkende mening over de meerwaarde van herindeling ten opzichte van onze huidige koers en praktijk als autonome, zelfstandige gemeente.

Duidelijke kaders nodig

In de uitwerking van de thema's zal een groot aantal inhoudelijke afwegingen gemaakt moeten worden. Behoud van zeggenschap en autonomie, voorzieningen, dienstverlening en organisatie worden in het Herindelingsadvies immers als essentieel benoemd om tot echte meerwaarde voor de Scherpenzeelers te komen. Zeker nu ten aanzien van deze thema's in het Herindelingsadvies garanties ontbreken is het essentieel dat deze in een vroegtijdig stadium worden geconcretiseerd. De verantwoordelijkheid om hieraan invulling te geven ligt bij ons als gemeenten.

Richtinggevende uitspraken op raadsniveau over hoe de nieuw te vormen gemeente er uit zou moeten gaan zien vereenvoudigen de uitwerking van de thema's in het plan van aanpak en kunnen bijdragen aan politiek-bestuurlijke besluitvorming in dit traject.

Dat is niet alleen van belang gezien de toch al beperkte voorbereidingstijd, maar ook voor onze medewerkers en voor inwoners die betwijfelen of de beloftes van uit het Ontwerp worden waargemaakt is deze duidelijkheid zo snel mogelijk gewenst.

Geen intenties, maar garanties

Een besluit om twee gemeenten op te heffen en een nieuwe gemeente te vormen is ingrijpend en onomkeerbaar. Wij zijn van mening dat de keuzes die worden gemaakt ten aanzien van het vormgeven van die nieuwe gemeente een even structureel karakter zouden moeten hebben.

Uiteraard zijn wij ons er van bewust dat, nadat een eventuele fusie is voltrokken, de nieuwe gemeenteraad een eigenstandige afweging kan en mag maken. Een herindeling kent immers een andere tijdschhorizon dan het mandaat van de huidige gemeentebesturen.

Dit schuurt met de door GS in het vooruitzicht gestelde perspectieven, en met het gebrek aan concrete toezeggingen die in dit kader in het Herindelingsadvies zijn vervat. Voor Scherpenzeel is niet de intentie korte termijn, maar de borging van zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en organisatie op lange termijn van belang. Dat vraagt om meer dan enkel vertrouwen of vergezichten, zoals die in het Herindelingsadvies zijn vervat.

Politiek-bestuurlijk commitment

Om die reden vragen wij u om een breed politiek commitment op te halen in de vorm van garanties / beoogde uitkomsten met een geldigheidsduur van minimaal 15 jaar, waarvan enkel kan worden afgeweken na raadpleging van de inwoners. Wij zien deze vervat in een bestuursovereenkomst, die vervolgens door de nieuwe gemeenteraad wordt bekrachtigd. Daarmee ontstaat ook na 1 januari 2023 enige vorm van politiek-bestuurlijke afrekenbaarheid.

Wij beseffen, mede op basis van ervaringen elders, dat een dergelijke overeenkomst vooral van politieke betekenis is, en geen formele garanties biedt. Wij stellen dan ook voor om, samen met u, in overleg te treden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het college van GS om tot een effectief instrumentarium te komen waarmee de perspectieven na 1-1-'23 geborgd worden. Wij staan er vanzelfsprekend voor open om dit in juridische en financiële zin te koppelen aan het kernenbeleid, en de autonomie van Scherpenzeel die daarin vorm zou moeten krijgen.

Procesvoorstel

De thema's, waarop wij garanties zouden willen krijgen voor de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van Scherpenzeel zijn in de bijlage verwoord. In de gesprekken die we sinds het verschijnen van het Herindelingsadvies met uw college hebben gevoerd zijn ook van uw zijde punten benoemd waarop Barneveld nadere garanties zou willen ontvangen (met name van GS). Wij blijven graag met u in gesprek over uw wensen. Daarbij stellen wij tevens voor om tot een dialoog tussen beide gemeenteraden te komen.

In het kader van de gewenste garanties / breed politiek commitment voor een te realiseren bestuursakkoord hebben wij behoefte aan een expliciete uitspraak vanuit uw raad.

Wij hopen dat dit alles spoedig mag leiden tot wederzijds commitment en, na overleg met BZK en GS, in een gedragen bestuursakkoord, op basis waarvan de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van beide gemeenten een duidelijk perspectief met harde afspraken voor de periode na 1-1-'23 kan worden geboden (in het geval de herindeling wordt doorgezet).

Wij zijn er van overtuigd dat bovenstaand proces, waarin we eerst de inhoudelijke kaders vaststellen, en vervolgens tot uitwerking overgaan, bijdraagt aan de (snelle) uitvoerbaarheid van het Plan van Aanpak en kijken er naar uit om dit Plan van Aanpak (inclusief kredietvoorstel) op basis van het geboden commitment aan onze raad aan te bieden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.M. van de Werken
secretaris

E. Klein
burgemeester

Bijlagen:

1. Inbreng Scherpenzeel tbv Bestuursakkoord
2. Presentatie Mr. Dr. J. Westerweel, 8 maart 2021

ⁱ Het Beleidskader Herindeling stelt:

Na indiening van een wetsvoorstel tot herindeling is vervolgens van belang dat gemeenten tijdig beginnen met de voorbereidingen van een herindeling, ook alsnog onzeker is of de herindelingsregeling tot stand zal komen. De praktijk wijst uit dat gemeenten zeker een jaar voorbereidingstijd nodig hebben om de nieuwe gemeentelijke organisatie in te stellen. Het kabinet roept de betrokken gemeenten op hiermee rekening te houden, ook indien het gemeentebestuur in beginsel tegen de herindeling is. De Wet arhi schrijft voor dat de betrokken gemeentebesturen er in onderling overleg zorg voor dragen dat de met het oog op de herindeling te treffen voorzieningen tijdig worden voorbereid, waarbij het aan gedeputeerde staten is om de totstandkoming van dat overleg te bevorderen (artikel 79 Wet arhi). Om de herindeling tijdig voor te kunnen bereiden zullen veelal al ruim voor afronding van de parlementaire behandeling afspraken gemaakt moeten worden over de te treffen voorzieningen.